

- πραματευτών. Μέχρι τα μέσα περίπου του 18^{ου} αι., αυτοί ήταν, στην καλύτερη περίπτωση, στοιχειωδώς εγγράμματοι χωρίς ευρύτερη παιδεία –όπως συνάγεται από τις υπογραφές και τις εγγραφές που καταχωρίζονται στους κώδικες (αν. Μέρος Α', Γ', Δ').
6. Περιγράφονται στην εγγρ. 105 (1766), στ. 17-24. Πιθανόν να είναι ένα μέρος από τα «πατρικά» τους πράγματα που αναφέρονται αν., Μέρος Δ', εγγρ. 2 (1723).
 7. Σχετικά με ό,τι ίσχυε στα τέλη του 18^{ου} αι. για την εκκαθάριση και διανομή «συντροφικής» περιουσίας και «πατρικῶν πραγμάτων» μεταξύ αδελφών που ήταν σύντροφοι, βλ. Νομικόν ΚΒ' § 23.
 8. Βλ. και Θ. 29(1691) § 3 (ΕΚΣ, σ. 312).
 9. Βλ. ΕΚΣ, σσ. 193 (ii), 176 σημ. 74.

203

1774/Ι/31(20)

978/φ 95v

χ. Θωμά Βελλερά

Απόφαση προδικαστική. Διαδικασία συμβιβασμού πιστωτών σύμφωνα με τον τρανσυλβανικό νόμο. Δήλωση παύσης πληρωμών από τη χήρα – κληρονόμο ενόςπραματευτή. Προδεσμία αναγγελίας δανειστών. Μεσεγγύηση της Κ. Άδεια των δανειστών και της Κ για την εκποίηση ευπαθών εμπορευμάτων.

// 1774 ιαννουαρίου 31/20

^{2/} Εἰς ταῖς 27/16 τοῦ παρόντος μυνός μᾶς ἐστάλθη ἓνα κομισιόνι ἀπὸ τὸ ἔκλαμπρον τεζα<ου>^{3/}ρα{ου}ριάτο γραμμ(έν)ο (εἰ)ς ταῖς 10 τοῦ παρόντος μυνός κατὰ τὸ νέο μαζί μὲ μίαν ἰστάν^{4/}τζιαν τῆς κερά Παουνίτζας ἀπόχ(ει)ρας τοῦ μακαρίτου Παλαιολόγη Δημητρίου ὅπου παρακαλῇ ^{5/}τὸ ἔκλαμπρον τεζαουραριάτον διὰ νὰ μᾶς δόσῃ τὴν (εἰ)δισιν ὡς (εἰ)ς πρώτην τῆς ἰστάντζιαν. ἐπ(ει)δήτης καὶ αὐ[τῇ] ^{6/}κατὰ τοὺς κρεδιτόρους ὅπου ἐφανερόθησαν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρὸς τῆς δὲν (εἰ)ναι (εἰ)ς στάσιν ὅ^{7/}που νὰ ἡμπορέσῃ νὰ ἀποκριθῇ (εἰ)ς τὸ χρέος ὅπου ἐβρέθη καὶ παρακαλ(εἰ) κατὰ τὴν προσταγὴν τὴν ^{8/}βασιλικὴν ὅπου προστάζ(ει) νὰ γίνῃ καὶ δίδωντάς μας τὸ ἔκλαμπρον τεζαουραριάτον νὰ θεωρίσωμ(εν) τὰ ^{9/}πάντα, ἐσυνάχθημ(εν) τὴν σήμερον ἡμ(εἰ)ς οἱ ὑποκάτωθεν γεγραμμ(έν)οι καὶ κατὰ τὴν προσταγὴν ^{10/}τὴν βασιλικὴν δίδωμ(εν) τὴν (εἰ)δισιν ὅτι ἀπὸ τὴν σήμερον μετὰ τρεῖς μῆνες νὰ εὐρεθοῦν ὅλοι ^{11/}οἱ κρεδιτόριδες ἥγουν, (εἰ)ς τοὺς 1774. ἀπριλίου 31/20. καὶ τότες θέλουν παρθ(εἰ) ὅλα ἔμπροσθεν <τοῦ Κριτηρίου>. ^{12/}κατὰ δὲ τὴν προσταγὴν πάλιν τὴν βασιλικὴν ὅπου προστάζ(ει) ἀφ' οὗ ὁ ὑποδεσάριος κυρήξῃ τὸν ἐαυ^{13/}τὸν τοῦ διὰ κρέντα

νά πέρνουνται τὰ ὅσα πράγματα εὐρέθηκαν κατὰ τὸ ἰνβε<ν>τάριον<, > νά πέρνουνται ¹⁴/ ὅλα (εἰ)ς ἰνκβέστρο τοῦ κριτηρίου. ἀλλὰ μὲ τὸ νά (εἶ)ναι πρᾶγμα ὅπου ἤμπορ(εἶ) νά χαλάσῃ ἕως τότε[ς] ¹⁵/ ἔγιναν κεφίλιδες τὰ τρία τῆς ἀδέλφια κατέμπροσθεν τῶν προκ<ουρ>ατορέων² ὅτι τότες (εἰ)ς τὸν ¹⁶/ ἄνωθεν τέρμινον θέλῃ (εἶ)ναι ὅλη ἡ σοῦμα ὅπου εὐρέθηκεν τότες. ὅθεν δίδωμ(εν) τὴν εἰδισιν (εἰ)ς τὸ ¹⁷/ ἔκλαμπρον γγουβέρνιουμ καὶ μαγιστράτο ὅπου νά δοθῇ ἡ (εἰ)δισις αὐτὴ καθὼς πρέπ(ει). καὶ ἔστω.

¹⁸⁻²¹ / Ἰωάννης τζήγγ(ου) νῦν προεστῶς mrw, Petrus Gürós Cong(rega)tio(onis) Notarius M(anu) P(ropr)i)a, θωμᾶς βελλερᾶς mr, ἰωαννης Μαβροδῆς mr [χ. Θ. Βελλερά], Μανικάτης σαφράν(ος) mr, κυρίτζης χατζή τύχ(ου) [μον.], Κωνσταντηνος· Αρπάσις mr.

στ. 1-5 Εντολή του Θησαυροφυλακίου της Τρανσυλβανίας, που διαβιβάζει αίτηση χήραςπραματευτή και καθολικής διαδόχου της επιχειρήσεώς του, για να κριθεί στην Κ. Συνάγεται ότι είχε υποβληθεί από τη χήρα στο Θησαυροφυλάκιο δήλωση παύσης πληρωμών με αίτημα να διαβιβασθεί στην Κ.

στ. 5-9 Επειδή η κληρονομία δεν επαρκεί για την ικανοποίηση των δανειστών, η κληρονόμος ζητεί να εφαρμοσθεί το αυτοκρατορικό Διάταγμα περί συμβιβασμού των πιστωτών και χρεωκοπίας (1772)¹ από το Κριτήριο, το οποίο και επιλαμβάνεται της υποδέσεως κατά παραπομπή του Θησαυροφυλακίου.

στ. 10-11 Αποκλειστική προδεσμία για την αναγγελία των πιστωτών.

στ. 12-14 Κατά το παραπάνω Διάταγμα, μετά τη δήλωση της παύσης πληρωμών, ο εναγόμενος οφείλει εντός τριών μηνών να θέσει υπό τη μεσεγγύηση του δικαστηρίου, εν προκειμένω της Κ, όλα τα στοιχεία της κληρονομίας, που θα πρέπει να έχουν πρώτα απογραφεί. Στη συνέχεια θα γίνει ο συμβιβασμός των πιστωτών.

στ. 14-16 Είχε υποβληθεί σχετική ένσταση από τη χήρα, με την εγγύηση των αδελφών της, για να της δοθεί άδεια να εκποιήσει τα ευπαθή εμπορεύματα. Στη λήξη της προδεσμίας, θα παρουσίαζε στο Κριτήριο το προϊόν της εκποιήσεως για να γίνει συμμετρη ικανοποίηση των πιστωτών³.

στ. 16-17 Ενημέρωση των αρχών από το Κριτήριο.

1. Το *Cridal-und-Failliten-Ordnung* (1772) της Μαρίας Θηρεσίας, το οποίο βλ. στου Fr. Schuler von Libloy, *Statuta iurium municipalium Saxonum in Transilvania. Das Eigen Land-Recht der siebenbürger Sachsen, nebst der Cridal-und-Falliten-Ordnung von 1772*, Hermannstadt 1853.

2. Ενν. των δικηγόρων των δανειστών και της εναγομένης.

3. Βλ. ΕΚΣ, σ. 202. Για την πτώχευση στα τέλη του 18^{ου} αι., πρβλ. για το μεταβυζαντινό δίκαιο Νομικόν ΚΔ΄.